

Stockholm 30 oktober 2010

Framåt mot den moderna folkrörelsen

Slutrapport från arbetarekommunens folkrörelsegrupp

Hösten 2009 fick en arbetsgrupp i uppdrag av arbetarekommunens styrelse att skissera på ett program för den framtida socialdemokratiska folkrörelseorganisationen i Stockholm. En delrapport avgavs våren 2010. Arbetet påbörjades alltså före valförlusten hösten 2010. Denna valförlust understryker dock kraftfullt de behov av att förnya och utveckla folkrörelseorganisationen som gruppen ser.

Det är mycket tveksamt om socialdemokratin idag kan hävda sig vara en folkrörelse i Stockholm. Det är naturligtvis inte helt nattsvart. Det finns områden och enskilda föreningar som verkligen arbetar på ett brett, folkrörelsemässigt sätt och där socialdemokratin är något av en kraft i det lokala samhället. Under senare år har vi sett flera exempel på nytänkande och förnyade arbetsformer. Men på ett övergripande plan är bilden däremot tyvärr helt klart en annan. Socialdemokratin är en hyfsat fungerande organisation i stora delar av staden, men långt ifrån en folkrörelse.

En folkrörelse bygger på idéer. Till skillnad från i många andra organisationer bidrar inte människor huvudsakligen med sin tid och sin arbetskraft för att de får betalt i pengar eller på andra sätt, utan för att de tror på det som folkrörelsen står för. Inom en folkrörelse som det socialdemokratiska partiet går det inte att dra ett tydligt streck mellan organisation och politik. Organisationen är politisk, och politiken organisatorisk. Frågor om ledarskap, interndemokrati, kampanjarbete och förankring i lokalsamhället handlar både om organisation och om politik. Viktigt är begreppet ”rörelse”. En folkrörelse är en organisation som går framåt, som *vill* någonting.

I denna slutrapport redogör vi för våra huvudsakliga slutsatser och rekommenderar strategiska inriktningar för det fortsatta förnyelsearbetet. Vi lyfter också fram några konkreta punkter under ett antal rubriker för hur de strategiska inriktningarna på kort och medellång sikt kan uppnås. Slutligen föreslår vi hur styrelsen bör arbeta för att implementera och sprida denna strategi.

Med denna rapport anser vi vårt uppdrag vara avslutat

Folkrörelsegruppen

Johan Sjölander, sammankallande
Linnea Björnstam
Jan-Olov Gustavsson

Våra huvudsakliga slutsatser är:

- En av våra tydligaste slutsatser är att socialdemokratin i Stockholm måste närmast revolutionera synen på informations- och beslutsflöden inom organisationen. Arbetsformerna runt olika demokratiska beslutsprocesser måste utvecklas. Användandet av sociala medier i både det organisatoriska och det politiska arbetet

måste stärkas och prioriteras. Olika metoder att involvera medlemmar i politisk diskussion och beslutsfattande utvecklas.

- En annan viktig slutsats är att socialdemokratin i Stockholm i stora delar måste förändra sin partikultur. Det behövs mer av öppenhet, en mer tillåtande attityd, mer av aktivism och mindre av rent internt administrerande. Socialdemokratin måste bli mer nyfiken på även det som finns utanför den egna partiorganisationen: vare sig det är människor eller idéer. Vi måste uppmuntra och uppmärksamma nytänkande och förnyelse. Ledarskapet behöver stärkas och uppmärksammas mer, på alla nivåer i organisationen, och studie- och bildningsverksamheten prioriteras. Definitionen av vad som är "politiskt arbete" måste breddas och en kultur av lokal närvaro etableras. Socialdemokratin måste också bli en naturlig arena för "det progressiva Stockholm" att verka politiskt inom eller i samarbete med.
- Slutligen kan vi också konstatera att socialdemokratin i Stockholm måste rensa i de interna organisatoriska strukturerna. Arbetarekommunens organisation är idag ett lapptäcke av olika nivåer och strukturer som är väldigt svårgenomträngligt för utomstående (och även de flesta inomstående). Väldigt mycket tid och kraft sugs därför upp i arbetet i olika "mellannivåer", utan direktkontakt med vanliga medlemmar eller människorna i vår stad. Vår bedömning är att den prioriterade nivån bör vara partiföreningen som arbetar direkt mot medborgarna i bostadsområdet, arbetsplatsen, skolan eller personer från den egna språkgruppen eller olika intresseområden. Vi föreslår i dagsläget ingen omfattande stadgerevision men menar att ett omfattande förändringsarbete för att stärka upp partiföreningen som organisationens kärna bör inledas.

Del ett: Analys och bakgrund, eller hur ser det ut

Vad är en folkrörelse

Den akademiska diskussionen om vad en folkrörelse är och hur den kan definieras är omfattande. Folkrörelsegruppen har valt att inte gå in i denna diskussion och ta ställning till någon exakt definition. Däremot ser vi det som att folkrörelsebegreppet åtminstone ställer krav på ett brett folkligt deltagande (dvs många medlemmar), en tydlig riktning eller syfte, medlemmarnas delaktighet och demokrati, någon form av socialt kitt eller gemenskap samt att organisationen spelar en viktig roll i samhället som sådant.

Stockholms arbetarekommun är inte och kan aldrig vara en folkrörelse i sig. Däremot kan man se organisationen som en del av en större rörelse, arbetarrörelsen. Arbetarekommunens uppgift blir då att stärka och se till att partiorganisationen fungerar på ett så folkrörelsemässigt sätt som möjligt. Själva begreppet blir som folkrörelsegruppen ser det ett kvalitetskriterium mot vilket den egna organisationen kan ställas.

Som organisation har Stockholms partidistrikt flera olika roller och funktioner. Vi ska samtidigt vara till exempel:

- Den politiska problemlösarrollen och politikutvecklaren – sökande, kommunicerande, bygger lokala allianser, fångar upp nya tankar och idéer
- Den socialistiska kamporganisationen – mobiliserar och stärker sympatisörerna

- Marknadsförarrollen i samband med val – disciplinerad och tydlig
- Urvalsorganisationen – rekrytering/avveckling av förtroendevalda
- Valmansförbundet – ömsesidigt stöd till varandras valkampanjer

Vid tidigare organisationsanalyser av har det pekats på att rollen som urvalsorganisation i väldigt hög utsträckning kommit att präglats hur arbetarekommunen fungerar, på bekostnad av de andra funktionerna. Folkrörelsegruppen menar att vi på senare år också sett en tydlig utveckling av ”marknadsförarrollen” – den disciplinerade valmaskinen. Vi kan också konstatera att rollen som valmansförbund i ett läge där personvalet kan antas få en allt större betydelse inom åren framöver kommer att utsättas för påfrestningar och förändringar.

Alla dessa roller och funktioner behövs, och de hänger också samman. Utan en levande folkrörelse som lyckas attrahera många medlemmar påverkas möjligheten att rekrytera förtroendevalda samt genomföra en framgångsrik valkampanj oerhört negativt. Folkrörelsegruppens bestämda uppfattning är att om vi ska kunna bli en relevant politiskt kraft i Stockholm så måste folkrörelsen socialdemokratin stärkas och på många håll återuppträffas.

Medlemskapets värde och innebörd

En folkrörelse kännetecknas alltså av att den behöver sina medlemmar för att lyckas. En första fråga är därför – för att uttrycka sig lite krasst - ”What’s in it for them?” Varför ska man gå med i eller till och med engagera sig i socialdemokratin?

Det finns olika orsaker till att folk väljer att bli medlemmar. De allra flesta gör det naturligtvis av det enkla skälet att de vill stödja och på något sätt manifesteras sitt stöd för socialdemokratin som parti. Många av dessa är därefter nöjda med att betala sin medlemsavgift och kräver inte mer av partiorganisationen än så.

Men om man ser socialdemokratin som en folkrörelse så behöver vi också värva, engagera och behålla medlemmar som utöver detta dessutom är beredda att vara med och aktivt skapa organisation och formulera ny politik. Att kunna motivera och stärka människor att ta på sig ansvar och lägga ner tid är en fullkomligt avgörande nyckelfaktor för en organisation som har ansatsen att kalla sig själv för folkrörelse.

Folkrörelsegruppens uppfattning är att medlemskapets värde är och bör vara i grunden ideologiskt. Det vill säga grunden för ett politiskt engagemang måste vara viljan att vara med och arbeta för ett bättre samhälle. Men folkrörelsegruppen inser också att vi utöver detta politiska engagemang också är människor. Vi vill känna oss sedda, respekterade, lyssnade på och vi vill känna att vi till och från får något tillbaka för nedlagd tid och engagemang. Vi vill känna ett socialt sammanhang och vi vill ha roligt. Lyckas inte partiorganisationen erbjuda detta kommer vi inte heller lyckas vara en folkrörelse.

Medlemskapets värde – att se medlemmen – är därför som vi ser det avgörande om socialdemokratin i Stockholm ska kunna vara en folkrörelse eller inte. Vi återkommer löpande med tankar och förslag på hur detta ska kunna utvecklas.

Omvärldsanalys

Det finns ett antal trender och tendenser som vi menar måste ligga till grund för en strategisk analys av hur folkrörelsepartiet socialdemokraterna bör utveckla sig. Vi har inte ambitionen att inom ramen för denna rapport presentera någon heltäckande omvärldsanalys, men vill ändå peka på några viktiga faktorer som i allra högsta grad påverkar förutsättningarna för ett levande politiskt folkrörelsearbete i Stockholm.

Djupa klassklyftor och en förändrad arbetsmarknad

Stockholm är en stad som under lång tid präglats av ökade sociala klyftor. I Stockholm är det också tydliga drag av klassamhällets etnicifiering – dvs de sociala klyftorna uttrycks ofta som mer av ett ”invandrarproblem”. Vi har också en väldigt tydlig boendesegregation som ger klassklyftorna rent geografiska dimensioner.

Det var länge sedan den manliga industriarbetarklass som på många andra håll i landet utgjort något av den socialdemokratiska ryggraden var särskilt framträdande i Stockholm. Stockholm är och har länge varit en tjänstestad. De stora LO-arbetsplatserna finns idag i kommun/landsting, detaljhandel och andra kvinnodominerade sektorer. För LO-grupperna har vi också en mer otrygg arbetsmarknad med mer av bemanningsföretag och otrygga anställningar. Inom stora områden (till exempel restaurang) har vi en låg facklig organisationsgrad.

Stockholm är också en stad med stora tjänstemanna- och akademikergrupper utan traditionell koppling till arbetarrörelsen eller en traditionell arbetaridentitet. Det innebär inte att de inte är socialdemokrater; många akademiker och tjänstemän har tvärtom en progressiv grundsyn och känner stor sympati för socialdemokratins förmåga att kombinera ekonomisk utveckling med jämlikhet och rättvisa. Men det är en annan miljö än den i vilken socialdemokratien och arbetarrörelsen växte sig stark.

Folkrörelsegruppen menar utifrån detta att det är svårt att tala om ”ett” Stockholm. Vi behöver olika strategier och stor flexibilitet i hur vi arbetar för att kunna möta och organisera människor i olika livssituationer. Vi måste också vara oerhört öppna och förstå att våra traditionella sätt att organisera oss inte per automatik fungerar i den miljö den moderna storstaden innebär. Inspiration kan hitta på flera håll; från den amerikanska ”community organizer”-rörelsen, från progressiva rörelser som miljö, den feministiska eller antirasismrörelsen, och från svenska folkrörelser som lyckats hitta nya sätt att fungera på.

Stockholmsväljaren

Socialdemokratien har ett svagare stöd i Stockholmsregionen än i övriga landet. Vi är idag tyvärr långt ifrån att vara det största partiet. Som parti nummer två nafsas vi i ryggen av miljöpartiet som lyckats fånga upp stora delar av den progressiva medelklassen. Det starkaste stödet har vi i fattiga förorter med hög andel personer med utländsk bakgrund som exempelvis Tensta och Rinkeby. Vi är även starka i traditionella arbetarområden, men i dessa områden växer sig även Sverigedemokraterna allt starkare.

Folkrörelsegruppen menar att socialdemokratins organisatoriska problem (med medlemsvärning etc) och de politiska i stor del hänger samman. Om socialdemokratien inte upplevs som en relevant politisk kraft framstår vi heller inte som en relevant rörelse att engagera sig i.

För att ta två framgångsexempel från de senaste åren: arbetet med att organisera unga storstadskvinnor i föreningar som Unga s-kvinnor Rebella och det lösare partianknutna

nätverket sq2540sthlm samt det framgångsrika organisatoriska arbetet runt flera förorter på Järvafältet som till exempel Tensta. I bägge fall finns det en tydlig politisk udd, i det förra fallet jämställdheten i det senare utarmningen av våra förorter. Arbetet i bägge dessa fall handlar både om att organisera människor rent praktiskt men också om att bli en relevant politiskt kraft (för i de här fallen unga storstadskvinnor respektive boende i Stockholms fattiga förortsområden).

Folkrörelsegruppen menar utifrån detta resonemang att det är oerhört viktigt att det organisatoriska arbetet går hand i hand med politiken, och att detta gäller ända ner på partiföreningsnivå. Vi menar också att det krävs en breddning av vad vi menar med ”politiskt” arbete. Att rent praktiskt hjälpa människor i närområdet med sådant som läxläsning eller andra former av projekt kan i högsta grad vara en form av verklighetsförändrande arbetet som ligger helt i linje med vår långsiktiga politiska vision.

Stockholm som inflyttningsstad

Stockholm är en stad som många kommer till. Detta har länge präglat den stockholmska partiorganisationen. Inom ungdomsrörelse var exempelvis SSU landsortskamraterna – en förening för medlemmar som kommit till storstaden från andra delar av landet – länge en av de absolut tyngsta grundföreningar som på olika sätt satte stor prägel på organisationen och fostrade många framtida ledare.

Idag finns många olika skäl att flytta till Stockholm. Det kan vara allt från att man flyr från krig eller förtryck i något annat land, till att man fått ett högavlönat tjänstemannajobb eller kommit in på en attraktiv utbildning.

En särskild målgrupp är inflyttade personer som har ett politiskt engagemang med sig därifrån man kommer. Här handlar det både om att se till att dessa snabbt kommer in på rätt sätt i den stockholmska partiorganisationen, samt att se till att ta tillvara på de kompetenser och erfarenheter de har med sig i bagaget.

Politikutveckling

Att diskutera politikutveckling ligger egentligen utanför ramen för denna rapport. Men inte minst efter det senaste valet är det uppenbart att socialdemokratin har problem med sin egen politiska identitet. I definitionen av en ”folkrörelse” ligger också att själva rörelsen anger en riktning, definierar en viss politisk utveckling som önskvärd och pekar på vägen ditåt. Socialdemokratiens historiska styrka har också legat i en förmåga att även om vi inte alltid varit först på bollen finns ute bland människor och fånga upp de tankar och åsikter som rör sig där, att helt enkelt finns mitt i sin samtid.

Idag är inte partiorganisationen drivande i att utveckla ny politik eller sätta nya frågor på dagordningen. Folkrörelsegruppen menar att detta är ett stort bekymmer. Vi menar att socialdemokratin borde vara den naturliga arenan för progressiva människor som på olika sätt och ur olika perspektiv vill förändra samhället. Ska vi komma dit måste själva partiorganisationens roll i politikutvecklingen stärkas.

Huvudsakligen ser vi tre områden där utveckling måste ske. Vi måste öppna upp och demokratisera de egna arbetsformerna, och hitta sätt som exempelvis kommunalt förtroendevalda kan använda partiorganisationen för att stärkas i sitt eget politiska arbete. Vi måste prioritera utbildning och idéutveckling inom den egna organisationen. Och vi måste

öppna upp oss mot samhällsengagerade människor med idéer och kunskap även utanför partiet.

Ska partiet ta tillbaka initiativet i politikutvecklingen menar folkrörelsegruppen att det krävs satsningar på någon form av tankesmedjeverksamhet. Det är dock viktigt att denna kombineras med breda studiesatsningar och en levande diskussion i hela organisationen.

Över tiden färre medlemmar

Det är rätt entydigt så att partiväsendet under en längre tid präglats av ett sjunkande medlemsantal i de politiska partierna. Det är naturligtvis viktigt att understryka att denna utveckling inte är ödesbestämd. Man kan inte dra ut de senaste årens utveckling och på det sättet med säkerhet räkna ut hur många (färre) medlemmar ett visst parti kommer att ha efter si eller så många år. Hela denna rapport syftar exempelvis till att ta fram förslag som på olika sätt vänder trenden.

Men den utveckling som vi redan har bakom oss får ändå vissa effekter, både på hur det är idag och vilka förutsättningarna är för framtiden. Ska vi diskutera socialdemokratins roll som en framtida folkrörelse måste det göras mot bakgrund att vi idag är betydligt färre än vi tidigare varit.

Demografin – den åldersmässiga sammansättningen

Stockholms arbetarekommun har jämfört med andra socialdemokratiska partidistrikt en relativt ung medlemskår men det förtar inte det faktum att det finns en tydlig demografisk tyngdvikt på äldre medlemmar.

Mot bakgrund av den ovan beskrivna tendensen till ett sjunkande medlemstal i politiska partier är denna bild inte märkvärdig. Det är fullt naturligt att vi har fler medlemmar från generationer där socialdemokratin som rörelse var större. Men den får ändå konsekvenser.

Det finns en risk för åldersmässigt homogena partiföreningar, som det kan vara svårt att komma in i för andra. Det gör också att vi står inför stora rekryteringsbehov och att organisationen har en stor sårbarhet. Om många försvinner samtidigt kan det bli ett stort tapp av kompetens.

Frågor om förnyring, förnyelse (dessa två behöver inte vara samma sak) och kompetensöverföring är centrala utmaningar för socialdemokratin som framtida folkrörelse. Strategier för att förnya behöver ta sin utgångspunkt i två delar: Den ena handlar om att ge förutsättningar för att i rimlig takt ta mer ansvar som ny förtroendevald. Förnyelse får aldrig ske genom att vi kastar in nya personer i roller som de inte har fått förutsättningarna att hantera. Den andra delen handlar om strategier för att uppmäna och ge förutsättningar för förtroendevalda (särskilt på heltid) att upprätthålla och uppdatera sin kompetens gentemot arbetsmarknaden. Förtroendeuppdrag ska uppfattas som ett tillfälligt uppdrag och det är viktigt att det inte leder till instängningar.

Minskat antal förtroendeuppdrag i kommun och landsting

I hela Sverige har vi över tiden sett en drastisk minskning av antalet förtroendevalda i kommuner och landsting. Det gäller också i Stockholm. Avståndet mellan väljare och förtroendevalda är mycket större i dagens storstadsmiljö än i gamla tiders småkommuner. Våra stadsdelsnämndsområden motsvarar exempelvis befolkningen i många större kommuner. I Stockholm har vi också till skillnad från i många mindre kommuner en stor medieskugga

och en i stort sett obefintlig bevakning av vad som sker på andra nivåer än centralt i stadshus och landstingshus.

Folkrörelsegruppen menar att detta ställer höga krav på partiorganisationen likväl på som de förtroendevalda själva. Nya metoder att nå ut till medborgarna måste hela tiden prövas och utvecklas. Det gör också att partiets företrädare ut mot medborgarna måste ses som en betydligt större krets än de som företräder oss i olika kommunala nämnder och styrelser. Folkrörelsegruppen menar att en viktig slutsats av detta är att partiengagemanget måste prioriteras, och att ledaruppdrag inom själva partiorganisationen måste ges mer vikt, stöd och uppmärksamhet.

Den kompetente medborgaren/medlemmen

Inte minst ny teknik har luddat till gränsen mellan proffs och amatörer, till exempel genom att redskapen att utföra ett proffsigt arbete idag finns ekonomiskt och tekniskt tillgängliga för väldigt många. Genom bloggar och andra sociala medier kan teoretiskt sett i stort sett vem som helst bli publicerad och på olika sätt torgföra politiska åsikter för en väldigt bred allmänhet, vilket förändrar förutsättningarna för att bedriva politiskt arbete.

I mitten av nittiotalet etablerade den brittiska tankesmedjan Demos begreppet Pro-Am för att beskriva detta förhållande. Den sektor som först låg i blickfånget var webbutveckling, där ambitiösa "amatörer" ofta kunde ligga framför kommersiella aktörer när det gällde att utveckla nya tekniska lösningar. Begreppet har sedan använts för att se till andra sektorer som exempelvis kulturen. Vi menar att det finns anledning att använda det även på politisk verksamhet.

Arbetarrörelsen har i och för sig alltid byggt på en hög grad av ideellt arbete, inte minst på det organisatoriska planet. Men förändringarna är ändå påtagliga. Att skicka ut en kallelse kräver idag inte ens ekonomisk styrka att finansiera porto och kopiering – det räcker med att skicka mejl från din hemdator. Publicerad kan du bli via din gratisblogg. Snygga foldrar och affischer kan många göra hemma med hjälp av verktyg som finns brett tillgängliga. Senaste åren har vi kunnat se ett antal exempel på hur enskilda bloggare som bloggar helt ideellt på sin fritid fått stort politiskt genomslag genom att exempelvis avslöja en ljugande minister. Vi kan alltså se en tydlig förskjutning från kollektiv till individuell politisk styrka. Detta gäller även andra politiska resurser som tillgång till information.

Utvecklingen ska naturligtvis inte överdrivas. Ett brett politiskt genomslag kräver fortfarande stora och samlade resurser och stort professionellt yrkeskunnande (för att till exempel producera och tillgängliggöra tevereklam). Tid är en bristvara för alla, och ger personer som har ekonomiska möjligheter att ägna sig åt politik på heltid ett försteg framför alla andra.

Men kärnan är att inte minst den tekniska utvecklingen förändrad *vad* det är vi behöver partiorganisationen till. Folkrörelsegruppen menar att vi bör bejaka och främja denna nya "individualism", genom att till exempel uppmuntra till politiskt bloggande. Men det gör inte att behovet av kollektiv organisering blir mindre. Tvärtom ser vi att behoven av socialt sammanhang, studie- och bildningsverksamhet, praktiskt verklighetsförändrande arbete, en politisk bas utifrån vilket det egna arbetet utgår och där man kan hjälpas åt, det behovet blir större. Återigen understryker denna analys att det är i den nära, öppna, partiföreningen med möjlighet till allas delaktighet folkrörelseorganisationens framtid tycks finnas.

Hur ser arbetarekommunens organisation ut idag?

Vi väljer att ur tre olika perspektiv betrakta arbetarekommunens organisation som den ser ut idag. De är hur *strukturen* ser ut, hur *processer och flöden* fungerar och vilken *kultur* som präglar organisationen. Vår ambition är inte att göra en omfattande organisationsutredning, utan ska mer ses som en översiktlig betraktelse.

Struktur: arbetarekommunens rutor och pilar.

En uppenbar slutsats om man tittar på arbetarekommunens formella struktur är att den är tämligen komplicerad.

Partiföreningarna

I grunden har vi föreningarna. Detta är tämligen enkelt och intuitivt. En ”partiförening” kan dock vara en mängd olika saker: baserad på geografiskt område, arbetsplats, fackförbund, språk, intresse, ålder eller något annat. Trots detta måste föreningsformen i sig bedömas som rätt enkel och okomplicerad.

Att föreningarna träffas i ett representantskap som sedan utser styrelse, beviljar ansvarsfrihet, fattar politiska principbeslut och så vidare är också tämligen lättbegripligt.

Även om föreningsformen i sig är logisk och intuitiv kan man dock ställa sig frågan hur mängden partiföreningar samspelar med antalet aktiva partimedlemmar.

Vi kan som sagt också konstatera att en förening kan vara väldigt olika saker.

- Partiförening X. Finns fast förankrad i lokalsamhället. De aktiva har starka nätverk i övrigt föreningsliv. Har en regelbunden utåtriktad verksamhet och ibland riktigt välbesökta medlemsmöten (särskilt då det är något speciellt tema/särskild gäst).
- Partiförening Y: har en liten kärna aktiva som tillhör ungefär samma generation och alla har varit med i föreningen under lång tid. Vårvar enstaka nya medlemmar per år varav ingen blir aktiv i föreningen. Läser cirkuläret, nominerar, lyckas vara utåtriktade när det sker centralt arrangerade aktiviteter som tex gemensamma flygbladsutdelningar. Styrelse- och medlemsmöten är ungefär samma sak.
- Kvinnoförening Z: kärnan består av unga kvinnor som kommit in i politiken på andra sätt men som sökt ett forum efter SSU/studenttiden. Har därefter växt främst genom personliga nätverk – dvs de aktiva har dragit med sina vänner och bekanta. En icke oväsentlig andel av medlemmarna jobbar inom politiken eller arbetarrörelsen, men inte alla. Stor aktivitet, hög politisk ambitionsnivå, omfattande studieverksamhet och mycket social verksamhet.
- Facklig förening P. Samlar aktiva socialdemokrater som också är aktiva inom LO-förbundsavdelning.
- Språkförening Q: En liten kärna av aktiva som förenas av gemensam språkbakgrund. Flera av de ledande också aktiva inom invandrarutskottets gemensamma verksamhet.

- SSU-klubb W: väldigt varierande antal aktiva. Medlemmar kommer och går, och klubbens verksamhet pendlar från omfattande till på sparlåga gränsande till ingenting. Deltar ofta i ssu-distriktsgemensamma arrangemang; som kurser och kampanjaktiviteter.
- Kvinnoklubb med internationellt projekt Å. Stabilt antal aktiva varav de flesta varit med rätt länge. Några nya. Driver internationellt projekt med solidaritetsprägel.
- Intresseförening Ä. Samlar människor med ett visst intresse eller som representerar en viss grupp. De flesta inom föreningen finns också aktiva inom andra nätverk utanför partiet som ägnar sig åt samma frågor. Blandar nya och erfarna medlemmar.

Detta axplock som inte på långa vägar representerar den fulla bredden av partiföreningar som finns i Stockholms arbetarekommun. Att föreningarna ser så olika ut skapar naturligtvis viss komplexitet, men det gör också organisationen väldigt flexibel.

Folkrörelsegruppens bedömning är att det är partiföreningsformen som har de största möjligheterna att utvecklas. Kunskapen om vad en förening "är" och hur det fungerar rent praktiskt är väl sprid och lättillgänglig. Samtidigt är som sagt flexibiliteten stor, och en förening kan vara ett fåtal människor som intresserar sig för hamnfrågor likväl som ett jätteorganisation som omfattar hundratals människor.

Däremot måste det ske utveckling och förnyelse av hur vi jobbar *inom* föreningarna. Det handlar om sådant som mötesformer, bemötande av nya medlemmar, utåtriktad aktivitet, samverkan med det omkringliggande samhället och så vidare.

Mellan partiföreningen och representantskapet

Utöver och "ovanför" partiföreningarna har vi områdesorganisationer och valkretsförbund samt de så kallade mellanleden. Det är här det hela blir mer svår genomträngligt. En tänkbar förklaring till att det hela inte är så enkelt är att arbetarekommunen tycks organiserad längs två olika logiker. Dels det praktiska/organisatoriska, dels det representativa/politiska. Valkretsförbunden fyller till exempel sin enda reella funktion när det ska utses personer på olika listor eller liknande – trots att det i stadgarna antyds en mer omfattande roll. De övriga mellanleden är av olika karaktär. Vissa – till exempel SSU, kvinnodistriktet – motsvarar en tydlig organisatorisk struktur spelar därför både en praktiskt och en politisk/representativ roll. Andra – som allmänna utskottet – är mer tydligt en referenspart i listframtagandet. Områdesorganisationerna spelar också väldigt olika roll runt om i staden – från att i praktiken ha tagit över de geografiska partiföreningarnas roll, till att vara någon form av kretsliknande samsamarbetsorganisation till att vara ett rent forum för att nominera representanter i den lokala stadsdelsnämnden. Även här kan vi alltså se att detta organisationsled i praktiken ser lite olika ut beroende på hur det förhåller sig till arbetarekommunens olika uppgifter (å ena sidan att organisera människor och driva ett utåtriktat arbete, å andra sidan att rekrytera och utse kandidater till de olika parlamenten).

En annan förklaring till att det ser ut som det gör är förmodligen att det tycks vara lättare att inrätta ett nytt organisatoriskt led än att ta bort ett redan existerande. Diskussionen om områdesföreningarna skulle ersättas med partikretsar slutade i någon form av kompromiss när bägge leden – om än i urvattnade former – finns med. I samband med att

områdesorganisationerna infördes (då områdesföreningar) fanns utvecklade tankar på att dessa skulle träda istället för partiföreningarna och inte finnas sida vid sida.

Att det är lättare att lägga till än att ta bort olika organisationsled i en mestadels ideell organisation som Stockholms arbetarekommun har förmodligen sina mycket berättigade förklaringar. Om det finns en fungerande struktur som människor jobbar och sliter och trivs i är ett starkt argument mot att i varje givet läge ta bort någon del av strukturen. Risken är alltid att man i processen tappar både ideellt engagemang, erfarenhet och kompetens.

Men oavsett vad man tycker om det kan man konstatera att Stockholms arbetarekommun idag är en organisation med väldigt mycket formell struktur relativt hur många människor som är aktiva. Det är också en organisation som växt fram under lång tid och därför inte är alldeles lättgenomskådad eller lättgenomträngd, en maskin som under lång tid har lappats och lagats i en ganska komplicerad politisk process.

Folkrörelsegruppens bedömning är att vi måste skapa en mer lättgenomtränglig organisation, och vi anser som tidigare sagt att partiföreningsformen är den bästa att bygga på i det arbetet. Vi lägger i detta läge dock inga skarpa förslag på stadgeförändringar. De förändringar vi anser nödvändiga bedömer vi fullt ut går att genomföra inom ramen för de nuvarande stadgarna.

Det är heller inte så enkelt som att säga att de idag existerande partiföreningarna på varje enskild ort är den bäst lämpade organisationen att bygga den framtida folkrörelsen på. Det kan behövas omfattande förändringar av vår föreningsstruktur, och på något ställe är det kanske det är så att det är vad vi idag känner som områdesorganisationen som är bäst lämpad att vara bas för verksamheten.

Vi föreslår därför en uttalad organisatorisk ambition att minimera arbetet i olika ”mellannivåer” utan istället lägga kraft (ekonomiskt, personellt) i de nivåer som befinner sig i direkt kontakt med medlemmarna/medborgarna.

Arbetarekommunen centralt

Arbetarekommunen centralt kan sägas bestå av tre delar: representantskapet, styrelsen och expeditionen.

Representantskapet

Representantskapet är arbetarekommunens högsta beslutande organ. Det består av representanter från alla partiföreningar, samt observatörer från en mängd andra organisationsled. Representantskapet utses av föreningarna på årsbasis. Det nuvarande representantskapet föregicks av öppna medlemsmöten som tidigare var arbetarekommunens högsta beslutande organ.

Representantskapets huvudsakliga arbetsuppgifter är behandling av motioner, behandling av olika typer av program, val av styrelse, landstings- och riksdagslista samt att vara en plats för spridande av information.

Under senare år har närvaron till och från varit skrämmande låg. De mest välbesökta representantskapen är i regel de som behandlar olika typer av personval. Generellt sett kan sägas att representantskapet har en tämligen låg närvarograd, med tanke på den politiska tyngd institutionen egentligen besitter. Detta kan i sig vara ett tecken på två saker: antingen att föreningarna aktivt väljer att inte medverka vid representantskapet eftersom de inte anser det

vara meningsfullt, eller att många föreningar inte riktigt orkar utse representanter som också har kapaciteten att fullfölja sitt uppdrag.

De senaste åren har det skett framsteg i arbetsformerna runt representantskapet. Idag finns exempelvis handlingarna från representantskapet tillgängliga på nätet (även om det är osäkert hur många som känner till detta). Folkrörelsegruppen menar att det är ytterst viktigt att detta arbete fortsätter och utvecklas. Förutsättningarna för representanterna att förankra i sina hemmaföreningar måste utvecklas. Nya arbetsformer måste prövas. Man kan också tänka sig att komplettera representantskapsmöten med olika typer av forum dit alla medlemmar är välkomna.

Styrelsen och expeditionen

Arbetarekommunens styrelse är mellan representantskapen partidistriktets högsta beslutande organ. I styrelsen sitter de ledande företrädarna från kommun, landsting och riksdag, ledande företrädare från LO-distrikt samt ett antal andra ledamöter från olika bakgrund i organisationen. Inom styrelsen finns ett arbetsutskott (AU) samt ett antal andra utskott (tex för studier, internationell verksamhet). Expeditionen består av ett antal anställda funktionärer och leds av den valde kommune-sekreteraren.

Folkrörelsegruppen menar att styrelsens roll bör förtydligas. Det är viktigt att slå fast att arbetarekommunens styrelse är ytterst ansvarig för den organisatoriska och politiska förnyelsepartiet behöver och att varje enskild styrelseledamot och –ersättare har ett personligt ledaransvar för detta. Styrelsens ansvar är också att leda arbetet med att formulera en långsiktig vision både för socialdemokratins organisatoriska och politiska framtid i Stockholm och att därefter se till att allt politiskt och organisatoriskt arbete ligger i linje med denna vision – denna arbetsgrupps rapport är en del i ett sådant arbete.

Det är viktigt att slå fast att styrelsen för att lyckas med detta måste öppna upp sig och vara beredd att lyssna på och föra en dialog med självständigt tänkande personer utanför styrelse, både inom partiet och utanför det. Styrelsens roll är också att samordna detta förnyelsearbete med andra delar av partiorganisationen

Folkrörelsegruppen menar också att det är viktigt att understryka att *samtliga* styrelseledamöter och –ersättare har ett ansvar att i partiorganisationen föregå med gott exempel när det gäller verksamhetsutveckling, utvecklade mötesformer, deltagande i utåtriktat arbete och så vidare i s-föreningarna. Detta betyder inte att den som är styrelseledamot med nödvändighet ska vara ledande i en s-förenings styrelse (det är snarare rimligt att dela på uppdragen) men som aktiv medlem och ledare i Stockholms socialdemokrati.

Expeditionen och dess anställda är oerhört viktiga i byggandet av en modern folkrörelseorganisation. Folkrörelsegruppen menar att expeditionens roll, sammansättning och funktion har varit ett lite förbisett faktum i tidigare organisatoriska diskussioner inom arbetarekommunen.

Ska moderniseringen av arbetarekommunen lyckas måste expeditionens personella resurser och organisation ligga i samklang med de mål styrelsen satt upp för den organisatoriska utvecklingen i stort. Vi ser där tre områden som mest angelägna

- att bidra med ledarskap och struktur i den lokala närvaron. Vi menar att erfarenheterna från senaste valrörelsen med lokalt närvarande ombudsmannaresurser var väldigt positiva och att arbetarekommunen bör fortsätta arbeta efter detta.
- En så liten och slimmad administration som möjligt
- Kompetens i sociala medier och kapacitet att snabbt dra igång ”gerillakampanjer” och utåtriktat arbete.

Information, beslut och att hitta rätt som ny medlem; några exempel på flöden

Det finns ett antal processer man kan titta på inom arbetarekommunen. Några av de viktigaste är information, politiskt beslutsfattande och vad vi vill kalla medlemskapets väg.

Information

Information är särskilt intressant att titta på inom en politisk organisation eftersom information också är politisk hårdvaluta. För att ta ett enkelt exempel så är en förutsättning för att överhuvudtaget kunna påverka ett beslut att man till att börja med vet att beslutet är på väg att fattas, var och av vem. Utan den informationen kommer man inte ens in i matchen förrän den är över.

Den gamla modellen för hur information spreds inom organisationen kan sägas vara strikt hierarkisk: metoderna var skriftliga cirkulär och personliga möten/representativitet. Cirkuläret fungerar så att arbetarekommunen sänder ut skriftlig information till vissa funktionärer (tex ordförande) inom varje förening, och dessa förväntas sedan delge informationen till ”sina” partimedlemmar. En alternativ variant på detta är att föreningen inom sig har vissa personer – representanter – som kan delge föreningens medlemmar information om vad som händer utifrån de plattformar de själva sitter på (representantskap, kommunfullmäktige etc).

Detta hierarkiska sätt att se på information är som sagt väldigt gammaldags. Ny teknik gör informationsspridning billig, åtminstone till personer som har tillgång till Internet. Det kostar inte mer att göra en viss information tillgänglig för i stort sett alla genom att exempelvis lägga upp den på hemsidan än att skicka den riktat till vissa specifika individer. Människor är idag också vana att söka och finna information av olika slag via nätet.

Folkrörelsegruppen tror på något av en informationsrevolution inom arbetarekommunen. Nyckeln i detta är ett mycket mer offensivt användande av sociala medier och Internet. Kompetensen för att leda detta arbete bör finnas på arbetarekommunens expedition. En utgångspunkt bör exempelvis vara att alla handlingar (kallelser, förslag till beslut, protokoll) till arbetarekommunens möten (framförallt representantskap men även styrelse och utskottsmöten) bör finnas enkelt tillgängliga på nätet. Samma sak gäller olika gällande program och styrdokument.

Tillgången till informationen är dock bara steg ett. Utöver det bör det också finnas möjligheter att skapa dialog med olika företrädare, kommentera olika förslag och så vidare.

Huvudsakligen bör detta arbete ske genom användande av existerande plattformar som till exempel Facebook och den redan existerande hemsidan och sosserian.

Beslut

Högsta beslutande organ inom arbetarekommunen är idag årsmötet och dess representantskap. Till representantskapet har medlemmarna motionsrätt. Årsmötet utser styrelse och vissa andra nomineringar (borgar och landstingsråd, riksdags- och landstingslistor inför valen). Andra val förrättas genom medlemsomröstningar (kongressval) och öppna medlemsmöten (kongressval och fastställande av listor inför kommunvalet).

Att titta på hur politiska kandidater utses är en stor och viktig fråga, som dock ligger utanför folkrörelsegruppens uppgift att titta på. Däremot är det demokratiska beslutsfattandet en viktig del av en folkrörelse. Formellt sett har arbetarekommunen idag väldigt stora möjligheter till medlemsinflytande, genom motionsrätten till representantskapet. Det gör det i praktiken möjligt att när som helst lyfta vilken fråga som helst och fatta ett bindande beslut i den.

Trots motionsrätten har vi under senare år sett en minskad närvaro på representantskapen. Folkrörelsegruppen drar utifrån det slutsatsen att det krävs ett aktivt ledarskap som lyfter strategiskt viktiga frågor och introducerar en relevant politisk debatt. Det är också viktigt att vi hittar sätt att involvera fler än de direkt berörda (styrelse och representanter) i de politiska beslutsprocesserna.

Folkrörelsegruppen menar att det är viktigt att utveckla representantskapet och ge det en central strategisk roll i utvecklandet av den socialdemokratiska politiken. Man kan också kombinera traditionella representantskapsmöten med öppna medlemsmöten. Det är viktigt att ge ombuden rimliga tidsramar för att hantera detta ansvar, och underlätta också genom att göra handlingar tillgängliga digitalt etc. Ett stort ansvar ligger på styrelsen att se till att varje representantskap blir relevant och verkligen behandlar angelägna och viktiga ämnen. Styrelsen bör utifrån partiets behov av förnyelse ta fram en strategisk plan för vilka frågor representantskapet bör hantera och när.

Det är viktigt att ledande företrädare i kommun, riksdag och landsting är delaktiga i de politiska diskussionerna och partiets framtida politik, framförallt när det rör deras egna ansvarsområden. Inför budgetbeslut i kommun, landsting och riksdag bör mer omfattande rådslag med möjligheter att i utskottsform eller i form av open space/åsiktstorg fördjupa sig i olika sakområden tillsammans med ansvariga politiker genomföras. Dessa rådslag kan exempelvis genomföras under en heldag och avslutas med trevligheter.

Folkrörelsegruppen menar också att inte minst ny teknik idag gör det praktiskt möjligt att även involvera medlemmar på en betydligt bredare skala än vad de representativa former som representantskapet utgör innebär. Arbetarekommunen har exempelvis sedan minst fem år tillbaka ett medlemregister som tillåter att man gör omröstningar bland medlemmarna på nätet. Omröstningarna behöver inte vara beslutande, det kan handla om att pejla en opinion, men många medlemmar skulle säkert bli glada över att bli tillfrågade om sin åsikt. Omröstningarna kan bidra till mobilisering och debatt i olika frågor och kan följas av olika arrangemang som föreläsningar och debatter runt om i staden. Medlemsremiss är ett annat verktyg som skulle kunna användas när man vill få in nya idéer eller när det handlar om strategiskt extremt tunga politiska dokument som exempelvis ett valprogram.

Slutligen tror folkrörelsegruppen att det är extremt viktigt att fortsätta stärka studieverksamheten (förslagsvis tillsammans med ABF), och erbjud aktivt föreningarna och enskilda medlemmar utbildningar runt viktiga framtidsfrågor.

Medlemskapets väg

Ett av de viktigaste flödena inom organisationen är hur en medlem möts, tas om hand och hittar en roll. Detta handlar delvis om ett rent praktiskt hanterande av medlemskap, via talonger, medlemsregister och så vidare. Delvis handlar det om mänskligt bemötande och hur väl organisationen förmår se varje människa inom sig.

Socialdemokratin i Stockholm erbjuder en bred palett av olika typer av föreningar och verksamheter. Trots eller kanske på grund av det vittnar många om att det kan vara svårt att hitta ”rätt”. Under senare år har det inom arbetarekommunen uppstått mer spontana försök att råda bot på detta, som till exempel nätverket Kompass som syftar till att ge framförallt yngre partimedlemmar en väg in i partiet. Den centrala studieverksamheten fyller också till viss del en sådan funktion då den ger partimedlemmar tillgång till nätverk inom partiet som är större än bara den lokala partiföreningen.

I och med Internet och framväxten av sociala medier som Facebook skapas stora möjligheter att understödja denna typ av nätverk och strukturer som går utanför den formella organisationsstrukturen. Det är exempelvis lätt att informera samtliga medlemmar om ett intressant seminarium om ett visst ämne genom att anslå det på nätet. Stockholm är ju också till skillnad från många andra partidistrikt hyfsat sammanhållet geografiskt vilket gör det praktiskt möjligt för de flesta att delta på exempelvis intressanta arrangemang centralt i Stockholm.

Problemet är att det ofta krävs ett mått av ”innanförskap” för att överhuvudtaget komma i kontakt med dessa nätverk. Folkrorelsegruppen menar att det bör vara en prioriterad arbetsuppgift för ledarskapet på alla nivåer (från styrelse och ombudsmän till den lokala partiföreningen) att se till att alla medlemmar och framförallt de som kommer nya får hjälp att lotsas in rätt i partiverksamheten. Ett exempel kan vara att alla nya medlemmar får en mentor bland de mer erfarna medlemmarna i partiföreningen som hjälper personen ifråga tillrätta i organisationen. Folkrorelsegruppen tycker också att arbetarekommunen centralt bör ta ett större ansvar i att följa upp att alla nya medlemmar tas om hand på ett bra sätt.

Kultur

En organisation ”är” i hög utsträckning sin kultur och det gäller i än högre grad för en politisk folkrörelse som socialdemokratin. Arbetarekommunens partikultur präglas av flera saker: dels är vi en del av socialdemokratin, dels finns det vissa företeelser som är särskilt ”stockholmska”, och på det finns det dessutom stora skillnader mellan olika föreningar och olika delar av partiorganisationen även inom staden.

Kulturen i en organisation bestäms och utvecklas av många olika saker. Det handlar om ledarskap, om vilka personer och beteenden som uppmuntras och belönas, om möteskulturen, hur lokalerna rent fysiskt ser ut, olika ”myter” och berättelser om organisationens historia som berättas.

Det finns mycket bra i den stockholmska partikulturen. Mycket solidaritet, sammanhållning, och inte minst en tradition av hög politisk nivå på diskussioner och åsikter (något som kommer till uttryck inte minst i den stora mängd motioner som brukar inkomma till arbetarekommunens representantskap). Samtidigt menar folkrörelsegruppen att kulturen på flera områden måste utvecklas.

Det behövs mer av öppenhet, en mer tillåtande attityd, mer av aktivism och mindre av rent interna möten. Socialdemokratien måste bli mer nyfiken på även det som finns utanför den egna partiorganisationen: vare sig det är människor eller idéer. Vi måste uppmuntra och uppmärksamma nytänkande och förnyelse. Bemötandet inom hela organisationen måste stärkas. Möteskulturen måste utvecklas. Det finns mycket att göra runt själva trivsselfaktorn i partiverksamheten.

Den självklara målsättningen ska vara att partiarbete är lustfyllt och roligt. I vår organisation finns allt för ofta en kultur av skuld, plikt och bristande respekt för att tiden för engagemang kan variera för var och en. Den kulturen behöver aktivt motverkas.

Att utveckla partikulturen handlar mycket om ett ökat fokus på till synes små detaljer. Hur möblerar vi våra möteslokaler, hur (och vem) hälsar på medlemmarna när de dyker upp, kallar vi det för ”fika” eller ”mingel”, vilka ord använder vi och hur inkluderande är det språk vi använder (de flesta utanför de närmast sörjande torde exempelvis vara lyckligt omedvetna om vad ett ”repskap” egentligen är, och än mindre känner de till vad ”repet” är för form av sammankomst). Det som är till synes självklart för den som varit aktiv under en lång tid upplevs som svårt krångligt och komplicerat för den som är ny. De till synes små detaljerna är därför i högsta grad maktfaktorer, som stänger ute den som inte vet och premierar den som redan är aktiv.

Det är alltid organisationen och de som är ledare i organisationen som har ansvar för att arbeta för en kultur där alla ges samma förutsättningar att delta. För att nå dit behöver ledarskapet stärkas och uppmärksammas mer, på alla nivåer i organisationen. Studie-, informations och bildningsverksamheten är andra nyckelfaktorer.

Vikten av att vara personlig

Kännetecknen för en framgångsrik förening är att dess medlemmar upplever den som sin primära tillhörighet, att den spelar både en social, kulturell och politisk roll i deras liv. Bra mänskliga möten innehåller både attraktion och transaktion. Vi måste tycka att mötet är spännande. Vi måste tycka om människorna vi möter. Vi måste känna att det ger något och att vi fick bidra.

Folkrörelsegruppen menar att det idag tyvärr är så att många av våra ledare inte vågar vara personliga. Att förändra denna kultur är en oerhört angelägen uppgift. I en framgångsrik förening börjar man exempelvis gärna mötet med en fråga som går runt till alla – på ett möte om skolpolitiken kan man inledande ställa frågan om var och ens bästa skolminne. Sedan är alla ombord på den resa som mötet utgör. På samma sätt som problembaserat lärande som utgår från deltagarnas egna erfarenheter leder till större engagemang är politik som bottnar i medlemmarnas egna upplevelser mer levande.

En bra förening är social. Mötet är bara **en** form av umgänge. Där träffas man och umgås även privat. Där leder det officiella över i det privata – och tvärtom.

En del av problemen beror på att flera förtroendevalda upplever att de behöver föreningarna för att få sitt mandat; sin nominering. De väljer därför ofta att ta på sig rollen som ordförande i föreningen. Det leder ofta till att den person som har minst fritid av alla i föreningen väljer att ta på sig rollen att planera aktiviteter på fritiden. Denna person har begränsat utrymme i sin almanacka och väljer ofta en minimalistisk hållning – typ månadsmöten och enstaka

styrelsemöten. Många föreningar har i bästa fall utvecklats till att bli effektiva men glädjelösa apparater.

Medlemmarna uppskattar ofta ärliga beskrivningar av dilemman och svåra frågeställningar. De känner sig mer delaktiga när de får vara med i processen än när de presenteras en färdig ståndpunkt. Folkrörelsen har ibland en roll som endast angår medlemmarna, dvs. aktiviteten leder inte direkt till politiska krav. Det kan handla om att föreningen tar upp näst intill existentiella frågor – t ex frågor om hämnd och försoning, den tunna hinnan mellan godhet och ondska, frihetens gränser eller liknande. Syftet är nog så viktigt – att definiera oss som människor.

När folkrörelsegruppen skriver om att vi ska minimera interna möten innebär det inte att vi tycker att denna typ av sammankomster där folkrörelsens sociala kitt fogas samman är någonting dåligt. Tvärtom. Studier, bildning och sociala aktiviteter öppna för alla medlemmar och gärna även utåt är bra verksamheter. Den kultur av interna möten vi vill bort från är den av slutna grupper som uteslutande ägnar sig åt interna göromål.

Del två: Vad bör vi göra

Utifrån vår analys föreslår vi följande handlingsprogram:

Mål och visioner

Socialdemokraterna i Stockholm ska vara en stark folkrörelse. Den som lever i Stockholm ska känna igen sig i den socialdemokratiska politiken och organisationen och uppleva socialdemokratin som relevant. Det är till socialdemokraterna som medborgare vänder sig för att påverka politiken.

Den som blir medlem i Socialdemokraterna är övertygad om att det finns en hel värld att förändra och har många idéer för hur detta ska ske – idéer som medlemmen vill forma till politik. Som medlem i det socialdemokratiska partiet ska det vara självklart att veta hur du kan påverka politiken och att alla medlemmars förslag tas på allvar. Som medlem ska du kunna förvänta dig att den politik som drivs av partiets främsta företrädare är en politik som du känner igen och har varit delaktig i att diskutera fram. Att engagera sig i partiarbetet ska vara lustfyllt och spännande, organisationen ska uppmuntra till engagemang och ha tydlig respekt för olika förutsättningar för engagemanget.

Strategiska inriktningar

Vi föreslår följande strategiska inriktningar för partidistriktets fortsatta utvecklingsarbete

- Lokal närvaro. Socialdemokratin måste bli en starkt närvarande kraft, framförallt i områden som utmärks av en hög grad av ”politiskt utanförskap” (få som röstar etc). Denna närvaro måste gälla jämt, och inte bara under valrörelser. Ett särskilt stort ansvar för att bära den lokala närvaron har lokalt förankrade politiska företrädare. Prioriteringen av lokal närvaro ska också synas i hur arbetarekommunen centralt fördelar sina resurser (ekonomi och personal och liknande).

- Breddad syn på vad som är ”politik”. Att förändra världen måste inte bara ske genom det parlamentariska arbetet. Särskilt i opposition blir detta livsviktigt. Vi bör uppmuntra och stötta verklighetsförändrande verksamhetsformer och delaktighet i det civila samhället.
- Gerillakompetens inom organisationen. Både på central och lokal nivå bör kompetensen i att snabbt genomföra aktioner och uppmärksamma inte minst lokala frågor stärkas och uppmuntras. Dörrknackning som metod bör användas även mellan valen: för att bjuda in till viktiga möten och kampanja runt lokala frågor till exempel.
- Sociala medier. Det behövs kompetens på arbetarekommunens expedition för att på allvar stärka arbetet med sociala medier som bloggar och facebook, och integrera användandet av detta i både det politiska och organisatoriska arbetet. Socialdemokratiska stockholmsbloggare bör uppmärksammas och stärkas. Det bör finnas en öppenhet även gentemot bloggare utan partibok. Socialdemokratiska företrädare bör också ges utbildning att röra sig på icke-partipolitiska delar av nätet (olika diskussionsforum etc).
- Prioritera ungdomarna. Detta bör ske dels i form av stöd till SSU-distrikt respektive studentklubbar, dels i form av egna medlemsvärvarinsatser riktade mot yngre stockholmare (exempelvis medlemsvärvarinsatser på Facebook). Särskilda aktiviteter bör också riktas mot yngre medlemmar, tex inför-valet mingel med specialinbjudningar till alla under 25, särskilda insatser mot unga förtroendevalda i partiföreningar, särskilda utbildningsinsatser riktade mot yngre partimedlemmar etc.
- Revolutionera informationsflöden. Använd ny teknik och sociala medier för att öppna upp informationen. Regeln bör vara att all information (cirkulär, dagordningar, protokoll, olika typer av dokument) finns enkelt tillgängliga på webben.
- Utveckla mötesformer. På alla nivåer, från representantskap till partiföreningsmötet, bör mötesformerna utvecklas till förmån för ökad delaktighet, jämlikhet, ökad trivsel och så vidare. Sociala aktiviteter i samband med mötesverksamheten bör uppmuntras.
- Erfarenhet och förnyelse – mentorskap. Vi har ett problem med generationsskiften inom hela organisationen. Paradoxen finns att vi både riskerar att tappa en oerhörd kompetens när de generationer som idag i stor utsträckning bär partiorganisationen försvinner, samtidigt som många yngre känner att de har svårt att komma in och ta plats. Ett medvetet arbete med generationsskiften bör därför genomföras. En del av detta bör vara i form av mentorskap där erfarna partimedlemmar får ett tydligt ansvar att lotsa in yngre i partiarbete och politik.
- Bildning och idédebatt. Det finns flera skäl att ytterligare stärka partiets studie- och bildningsverksamhet. Framförallt ökar studier kompetensen inom organisationen både gällande organisation, politik och ideologi. En folkbildande studieverksamhet påverkar organisationskulturen i den riktning vi menar vara nödvändig. Det är också verksamhet som ger ett stort värde till medlemskapet. En kvalitativ studieverksamhet gör det möjligt för alla medlemmar att fortsätta utvecklas inom ramen för sitt partimedlemskap. Slutligen så kan en välfungerande studieverksamhet också fungera medlemsvärvande, då människor söker sig till partiet för att de hittar en intressant cirkel eller ett intressant seminarium som de gärna vill delta i. Folkrörelsegruppen

menar därför att vi måste stärka samarbetet med ABF och prioritera bildningsverksamheten.

- Effektivare administration. Ambitionen bör vara att de ska vara lika enkelt att administrera en partiförening som att deklarerera sin privatinkomst. Målsättningen bör också vara att arbetarekommunen inom några år kan gå över till en helt papperslös administration (medlemshantering, styrelserapportering, årsmöteshandlingar etc).

Några konkreta förslag i det närliggande, utifrån de strategiska inriktningarna

Utifrån de strategiska inriktningarna föreslår vi följande konkreta förändringar

Expeditionen

Genomför snabbt en fullständig översyn över hur expeditionen fungerar idag: personalsammansättning, kompetenser, vilka arbetsuppgifter som tar vilken tid, arbetsledning etc

Se i detta sammanhang över resurs- och arbetsfördelning gentemot de politiska kanslierna i riksdagshus, kommun och landsting

Ha som tydligt mål att kunna decentralisera ombudsmannaresurser till lokala partihögkvarter med huvudansvar för organisationsutveckling av s-föreningar, utåtriktad verksamhet, medlemsvärvning och –hantering, kontakter med det lokala föreningslivet.

Ha som tydligt mål att modernisera, slimma och effektivisera administrationen. Gå över till rent digital hantering av så mycket administrativ hantering som möjligt (protokoll, nomineringar, etc etc).

Gå i detta sammanhang strukturerat igenom vilka administrativa sysslor som kan överlåtas åt volontärer och skapa en struktur för detta (modell ”orgisarerna” på representantskapet eller ringarna till stockholmstidningen)

Ha som tydligt mål att arbetarekommunen centralt ska ha resurserna att vara en central kampanjmotor som håller ihop och driver på socialdemokratins utåtriktade verksamhet

Ha som tydligt mål att stärka arbetarekommunens kompetens vad gäller utvecklingsarbete runt sociala medier och hur den nya tekniken kan användas både i organisationsutveckling och opinionsarbete

Föreningarna

Samla kraft i partiföreningarna – sätt områdesorganisationer, mellanled och valkretsförbund i viloäge.

Gå igenom partiföreningsstruktur – slå samman om så behövs

Förnyelse på alla plan – ge valberedningar i uppgift att aktivt söka upp nya och yngre medlemmar för nya förtroendeuppdrag

Mentorprogram – behåll erfarenhet genom att göra gamla och erfarna partiarbetare till mentorer för de nya

Utbildningsatsning på förnyade verksamhetsformer – erbjud inspirationskvällar, erfarenhetsutbyte, idéspridning och utbildning i förnyade verksamhetsformer, målgrupp framförallt nya personer som har fått eller skulle kunna tänka sig att ta ledaruppdrag i lokal partiorganisation

Ta fram idékatalog på utvecklande och spännande partiföreningsverksamhet

Prioritera studier, utåtriktade aktiviteter och social verksamhet – gärna i kombination

Ge alla förtroendevalda tydligt uppdrag att engagera sig i sin lokala partiorganisation/partiförening

Ekonomi

Starta Stockholmsinsamling och gör det till en prioriterad organisatorisk uppgift parallellt med medlemsvärvning att samla in pengar till partiets valrörelse 2014

Skapa möjligheter att snabbt och enkelt skänka bidrag till insamlingen, exempelvis via telefon och Internet

Gör det möjligt att binda sig för en fast summa varje månad till stockholmsinsamlingen

Gör särskilda satsningar i områden med starkt socialdemokratiskt stöd i valet

Gör särskilda satsningar tillsammans med närbesläktade arbetarrörelseorganisationer i syfte att nå deras medlemmar

Använd även andra nätverk strategiskt, använd exempelvis socialdemokratiska småföretagarföreningen som kanal för att nå ut till småföretagare som sympatiserar med (s) och få dem att bidra till fonden. Genomför ordentlig analys av vilka andra grupper och nätverk som skulle kunna vara intressant att nå.

Gör personer med ett starkt resultat i personvalet till särskilda ambassadörer för stockholmsinsamlingen i sina respektive nätverk

Gör insamlingsaktiviteter till stockholmsinsamlingen till en viktig del av verksamhetsutvecklingen i det lokala partiarbetet

Utåtriktat

Fortsätt med strategiska dörrknackningsinsatser under hela mandatperioden. Kraftsamla runt specifika områden och specifika frågor

Lyft fram goda exempel på lokala utåtriktade insatser, exempelvis på representantskap och hemsida

Uppmuntra och uppmärksamma nytänkande runt det utåtriktade arbetet – till exempel sq2540sthlns arbete för att nå yngre stockholmskvinnor

Ta initiativ till ett Netroots STHLM med regelbundna träffar och möjlighet till utbildning för progressiva bloggare i Stockholm.

Styrelsens roll

Slå fast att arbetarekommunens styrelse är ytterst ansvarig för den organisatoriska och politiska förnyelse Stockholms socialdemokrati måste genomgå och att varje enskild styrelseledamot och –ersättare har ett personligt ledaransvar för partiets förnyelseprocess.

Styrelsens ansvar är att leda arbetet med att formulera en långsiktig vision både för socialdemokratins organisatoriska och politiska framtid i Stockholm och att därefter se till att allt politiskt och organisatoriskt arbete ligger i linje med denna vision.

På det politiska planet måste denna förnyelse ske i samarbete och dialog med de politiskt förtroendevalda i kommun, landsting och riksdag och de resurser de besitter i form av politisk sekreterarstöd och liknande. Det är dock partiet som måste bära ledartröjan för det samlade förnyelsearbetet.

Slå fast att styrelsen för att lyckas med detta måste öppna upp sig och vara beredd att lyssna på och föra en dialog med självständigt tänkande personer utanför styrelse, både inom partiet och utanför det

Styrelsens roll är också att samordna detta förnyelsearbete med andra delar av partiorganisationen

Samtliga styrelseledmöter och –ersättare har ett ansvar att i partiorganisationen inta en tydligt ledarroll och föregå med gott exempel när det gäller verksamhetsutveckling, utvecklade mötesformer, deltagande i utåtriktat arbete och så vidare

Interninformation

Fortsätt att utveckla hemsidan genom att göra all information enkelt tillgänglig (inklusive representantskapets och styrelsen dagordningar, handlingar och protokoll, kontaktinformation inklusive foton på arbetarekommunens styrelse, etc)

Skapa forum både på nätet och fysiskt där alla medlemmar på olika sätt erbjuds föra en direkt dialog med ledande partiföreträdare inför viktiga och avgörande beslut

Demokratiskt inflytande

Utveckla representantskapet och ge det en central strategisk roll i utvecklandet av den socialdemokratiska politiken. Kombinera traditionella representantskapsmöten med öppna medlemsmöten enligt punkten interninformation ovan.

Utveckla arbetsformerna och mötestekniken på alla nivåer; från representantskap och styrelse till det enskilda föreningsmötet.

Tydliggör representantskapsombudens roll i att verkligen företräda och föra dialog med sina föreningar om viktiga framtidsfrågor och beslut. Ge ombuden rimliga tidsramar för att hantera detta ansvar, och underlätta också genom att göra handlingar tillgängliga digitalt etc.

Ett stort ansvar ligger på styrelsen att se till att varje representantskap blir relevant och verkligen behandlar angelägna och viktiga ämnen. Styrelsen bör utifrån partiets behov av förnyelse ta fram en strategisk plan för vilka frågor representantskapet bör hantera och när.

Modellen där viktiga politiska dokument behandlas två gången (en första diskussion, återremiss, därefter tillbaka till repet för slutgiltig diskussion och beslut) är ofta bra när det är stora och svåra frågor som ska fattas beslut om.

Inför budgetbeslut i kommun, landsting och riksdag bör mer omfattande rådslag med möjligheter att i utskottsform och/eller i andra arbetsformer som till exempel Open Space eller åsiktstorg fördjupa sig i olika sakområden tillsammans med ansvariga politiker genomföras. Dessa rådslag kan exempelvis genomföras under en heldag och avslutas med trevligheter.

Det är viktigt att ledande företrädare i kommun, riksdag och landsting är delaktiga i de politiska diskussionerna och partiets framtida politik, framförallt när det rör deras egna ansvarsområden. Det ska vara tydligt för alla partimedlemmar att de beslut som fattas av representantskapet är synliga i den prioritering som görs av de parlamentariska grupperna.

Se till att representantskapet beslut blir kända, genom att exempelvis lägga upp dem tydligt på hemsidan samt genom att aktivt se till att förtroendevalda i de olika parlamenten får ta del av dem. Undersök möjligheten att webbsända representantskapsmötena.

Stärk studieverksamheten tillsammans med ABF, och erbjud aktivt föreningarna och enskilda medlemmar utbildningar runt viktiga framtidsfrågor. Använd också studieverksamheten aktivt utåt som medlemsvärvande och uppmana föreningarna att göra samma sak.

Använd även representantskapet som ett forum för ökad kunskap och fördjupning genom att exempelvis inbjuda särskilt kunniga gäster eller erbjuda tips på fördjupningslitteratur i samband med olika beslutsärenden.

Komplettera den representativa demokratin med medlemsomröstningar och medlemsremisser i intressanta frågor.

Medlemsvärvning

Ha öppet hus för nya medlemmar centralt inne i 68:an minst en gång i månaden. Uppmana lokala partiorganisationen att göra på samma sätt.

Sätt upp tydliga mål för medlemsvärvningen och följ upp löpande

Ring från centralt håll alla nya medlemmar tre månader efter de har gått med och följ upp att de hittar rätt in i partiorganisationen

Kompetensutveckla s-föreningar i medlemshantering och medlemsvård. Till viss del handlar detta arbete även om att kvalitetssäkra s-föreningarnas verksamhet.

Politisk utveckling

Skapa en tankesmedja med uppgift att brett och folkbildningsmässigt återta initiativet och presentera nya tankar i den stockholmspolitiska debatten. Samordna vid behov med andra parter som till exempel fackföreningsrörelsen och den befintliga arbetarrörelsens tankesmedja. Sprid arbetet i alla partiföreningar och bland alla medlemmar.

Öppna upp partiet mot omvärlden och bjud in även ickepartimedlemmar i det politiska utvecklingsarbetet

Hitta arenor och plattformar för ett möte mellan partiet och akademien – ta intryck och lärdom av arbetet med arbetarrörelsens forskarnätverk

Hitta arenor och plattformar för att möta fristående opinionsbildare och andra intellektuella och föra ett samtal med dem om de stora stockholmsframtidfrågorna

Dra nytta av alla politiska begåvningar som idag kommer fram via bloggar och andra sociala medier, genom exempelvis regelbunda möten och diskussioner med våra ledande stockholmsföretädare.

Genomförande

- Styrelsen godkänner rapporten och ger arbetarekommunens expedition i uppdrag att arbeta efter riktlinjerna i detta dokument, och även arbeta in tankarna och förslagen i verksamhetsplan, studieplan, expeditionens bemanningsplan och budget
- Arbetarekommunens medlemmar bjuds in till att folkrörelseforum där folkrörelseorganisationens framtid diskuteras brett och förutsättningslöst under moderna och demokratiska arbetsformer, exempelvis i form av ett så kallat Open Space/åsiktstorg. Utgångspunkten för forumet är arbetsgruppens rapport.
- Styrelsen bildar ett folkrörelseutskott med uppgift att följa utvecklingen, fånga upp nya idéer och vid behov revidera förslagen och inriktningarna.
- Utskottet leds av någon från styrelsen, och arbetarekommunens sekreterare bör vara utskottssekreterare. Utöver det bör en bred sammansättning med många olika erfarenheter och kompetenser eftersträvas.
- Utskottet ges i uppdrag att analysera och vid behov ta initiativ till ytterligare förändring som kan vara nödvändiga för att verkställa strategin, till exempel stadgeändringar.